

## **SF vil gøre København til Europas Miljøhovedstad. Til gavn for københavnernes – til inspiration for verden.**

SF har en række miljøpolitiske forslag, som dels sigter på at forbedre miljø og sundhed for københavnernes og dels sigter på at København bidrage til et bedre globalt miljø.

Vi vil altså både sikre, at københavnernes får et bedre nærmiljø og kan indånde ren luft, og at vi yder vores bidrag til at imødegå den globale opvarmning og klimaforandringer.

### **Forslagene er delt i fem grupper:**

- Trafik
- Energi
- Byplaner for en grønnere by
- Økologi og miljømærkning
- Grønne alliancer

### **Trafikpolitiske initiativer**

Biltrafikken er det største miljøproblem i København. Der er alt for mange, der pendler ind og ud af byen. Hver dag kører 540.000 biler over kommunegrænsen. Det skaber luftforurening, støj, stress, trafikulykker og usikkerhed for fodgængere og cyklister.

SF har en helt anden vision for storbyens trafik: Vi vil ha' trafikanterne ud af bilerne, op på cyklen, ind i togene! Det kræver både pisk og gulerod: Det skal være attraktivt at lade bilen stå, og koste penge at bruge den.

#### *Den kollektive trafik*

For at få en større del af dem der i dag tager bilen til at bruge den kollektive trafik, skal den kollektive trafik være billigere og mere effektiv, dvs. hurtig, præcis, komfortabel og let at anvende for alle.

SF foreslår:

- Taksterne i den kollektive trafik nedsættes med 1/3.
- Metroen skal udbygges. Ringforbindelsen til de indre brokvarterer er så godt som vedtaget. Når den er færdig i 2017 vil det blive hurtigt og nemt at komme rundt i byen. SF vil fortsætte udbygningen med en linje til hhv. Brønshøj og Nordhavn – enten i form af metro eller letbane.
- Letbaner: I byområder, der ikke betjenes af metro og S-tog, skal der bygges letbaner, som hurtigt og bekvemt transporterer folk fra bolig- og erhvervsområder til en station. Det gælder f.eks. nye byområder som Holmen og Sydhavn. SF foreslår også en tværgående letbaneforbindelse fra Rådhuspladsen over Nørreport og Tagensvej til Rigshospitalet med tilslutning til metrocyringen. En letbane kunne også gå fra Vesterbro til Nordhavn via Blegdamsvej/Blågårdsgadelinjen. Med tiden ønsker vi også letbaner i flere radiale indfaldsveje som f.eks. brogaderne.
- Der skal bygges flere "parkér og rejs-anlæg" ved togstationer udenfor byen. Her skal både byens borgere og pendlere trygt kunne parkere deres bil, mens de tager toget ind til byen. De, der stiller bilen får samtidig med parkeringsbilletten en gratis dagsbillet til den kollektive trafik.
- SF vil sikre, at der fortsat er hurtige busforbindelser i områder, hvor der ikke er gode baneforbindelser. Busbaner og særlig lysregulering for busser skal sikre, at busserne kan komme hurtigt frem uden at blive forsinket af biltrafikken.
- Havnebusserne skal "forlænges", så de dækker større dele af havnen, incl. Sydhavn og Nordhavn.

#### *Cyklernes*

Flere skal tage cyklen. Den er sundt for den enkelte og godt for miljøet. I dag er der 38 pct. af københavnernes der cykler til arbejde. Det er SF's mål, at det inden 2020 er steget til 60 pct. Derfor skal cyklisterne forkæles.

SF foreslår:

- Brede cykelstier – især på de store cykelveje som Nørrebrogade m.fl. – det giver bedre plads til cyklister i forskellige hastigheder og øger trafikikkerheden. Det er også nødvendigt af hensyn til det stigende antal ladcykler, som en del familier bruger.
- Mere velholdte cykelstier – både mht. renholdelse og vedligeholdelse af asfalt.
- Tilbagetrækning af stoplinjen for biler i lyskryds. Det vil forebygge mange højresvingsulykker.
- Cykelruter på tværs af byen og egentlige cykelgader – det skal være hurtigt at komme frem.
- Brede fortove og bedre tilgængelighed for borgere i alle aldre.
- I de enkelte bydele skal der opbygges nogle bløde trafikakser, hvor fodgængere og cyklister i alle aldre kan færdes og opholde sig i gader med hastighedsbegrænsning til 15 eller 30 km/t
- En forbindelse over havnen fra Kvæsthusbroen til Holmen enten i form af en cykel- og gangbro eller en kabeltrukket færge.
- Flere cykelparkeringspladser – også flere overdækkede og især tæt ved nedgang til stationerne – og større indsats for at rydde op blandt cykellig.
- Flere bycykler og ordningen skal udvides til brokvartererne.
- Kommunen skal belønne medarbejdere, der tager cyklen på arbejde, med gratis serviceeftersyn, reparation og udstyr til medarbejderes cykler.
- Det skal være tilladt for cyklister at svinge til højre for rødt i lyskryds - naturligvis med pligt til at vige for fodgængere.
- Flere lyskryds med "grøn bølge" for cyklister.
- Sikre gå- og cykelruter ved alle skoler og forsøg med bilfri skoleveje. Det skal tilrettelægges i samarbejde med forældrene og lærerne.
- Handelsegade skal miljøprioriteres med brede fortove. Her skal parkering væk fra gadeudmundinger og der skal være flere biltrafikhæmmende foranstaltninger.
- Kommunen skal udgive et cykel-, gå- og løberutekort.
- En årlig cykeldag, hvor skoleelever kører cykelløb, løber og giver karakter til hjem-til-skole ruterne.

#### *Bilerne*

Der skal være færre, der tager bilen i byen, og de biler, der kører i byen skal være renere.

SF foreslår:

- Kørselsafgifter som i London. En biltur fra kommunegrænsen til indre by skal koste 30 kr. I London er biltrafikken reduceret med 25 procent. Det kan vi også i København. Vi har skaffet flertal for dette på Rådhuset, men det kræver tilladelse fra Folketinget, hvor der er flertal imod.
- Bilerne skal ned i parkeringsanlæg - særligt i boligområderne - så der bliver bedre plads til cyklister, fodgængere og træer i gaderne. Det er allerede vedtaget at bygge et antal P-anlæg og at

nedlægge P-pladser i gaderne. SF foreslår yderligere 5000 parkeringspladser i gader og på pladser nedlagt.

- I Indre by og brokvartererne skal der gøres en særlig indsats for at fredeliggøre trafikken. Hastigheden skal nedsættes til 30 km/t og i store dele af området skal kun beboere og erhvervsdrivende med behov for varelevering have adgang i bil. Der skal indføres forbud mod at køre i store, tunge personbiler – såkaldte Hellerup-traktorer - i indre by og brokvartererne. Der skal være mulighed for i samarbejde med lokale boligforeninger at etablere helt bilfri gader.
- Partikelfilter skal være obligatorisk for alle dieselmotorer i hele København. 500 københavnere dør hvert år tidligere end de ellers ville på grund af partikelforurening - og det påfører sundhedsvæsenet store udgifter. Det er nu vedtaget, at der fra 2008 skal der være partikelfiltre på de fleste lastbiler, men det er ikke godt nok! SF vil stille skrappe krav, så der kommer partikelfiltre på alle lastbiler og varebiler.
- NOX-reducerende katalysatorer på alle tunge køretøjer (over 3½ ton).
- Genindførelse af miljøtrafikuge og flere lokale trafikforsøg, hvor der sættes fokus på og eksperimenteres med miljørigtig trafik.
- Udbredelse af miljøvenlige delebiler gennem kommunale kampagner.

### **Energipolitiske initiativer**

I en storby som København forbruges der hver dag store mængder energi – til transport, opvarmning og produktion.

SF vil have energiforbruget ned og erstatte miljøskadelig energiproduktion med vedvarende energi. Et lavere energiforbrug er godt for kommunens økonomi, godt for den enkelte lejer eller ejer, godt for klimaet, godt for folkesundheden og godt for udviklingen af grønne job og erhverv.

SF vil – i samarbejde med virksomheder og grønne organisationer – gøre København til et udstillingsvindue for bæredygtig energiproduktion og -forbrug. Visionen om København som miljøhovedstad har internationalt sigte. Vi skal være forbillede for andre storbyer og tiltrække erhvervsaktiviteter, der arbejder med bæredygtige energiløsninger. Dermed skaber vi flere arbejdspladser i byen – samtidig med at vi skåner miljøet for de drivhusgasser, der skaber klimaforandringer.

Det er vores mål, at Københavns CO<sub>2</sub>-udledning inden 2015 skal reduceres med 25 pct. ift. 2000. Inden 2025 skal vi have reduceret udledningen med 50 pct. og i 2050 skal reduktionen være på 90 pct. Hvis det skal nås, skal vi holde op med at bruge kul til kraft-varmeproduktion.

#### *Vedvarende energi*

Det er SF's ambition, at København i 2025 skal være 75 pct. selvforsynende med vedvarende energi.

Vi har iværksat initiativer som vindmøllerne på Middelgrunden og forsøg med jordvarme. Vi skal videre ad den vej.

SF foreslår:

- Kulfyrede kraft-varmeanlæg skal udfases og erstattes med jordvarme (geotermi) som varmekilde.
- Flere og større vindmøller i Øresund – gerne i samarbejde med Malmø. Vindmøller skal være fremtidens primære elleverandør.
- Selv om Københavns natur sætter grænser for udnyttelse af energi i vand, skal vi undersøge muligheden for at udnytte f.eks. vandgennemstrømningen i Havnen til energiproduktion.

- København kommune skal oprette en pulje til fremme af vedvarende energi i nybyggeri og ved renoveringer.
- København skal være foregangsby for kobling mellem god arkitektur og vedvarende energi. Der skal uddeles en pris til de bedste løsninger for indarbejdelse af vedvarende energiløsninger i nybyggeri og renoveringer, så København kan være
- Brændeovne kan være hyggelige, men de er desværre også sundhedsskadelige miljøsyndere. Udledning af partikler, tjærestoffer og dioxin skal nedsættes gennem oplysning om, hvordan man skal fyre i sin brændeovn.
- Alle kommunens biler skal være el-biler eller hybridbiler – det gælder også borgmesterbiler.
- Busserne skal, når de udskiftes, skifte til gas, 2. generations biobrændstoffer eller anden miljøvenlig teknologi.
- Byens affald skal i større udstrækning bruges til produktion af biobrændsel.
- Kommunens institutioner skal udelukkende bruge "grøn" el.

#### *Energibesparelser*

Københavns energiforbrug kan sagtens nedsættes uden at det går ud over vores livskvalitet. Moderne lavenergiløsninger er tilmed en god forretning for den enkeltes privatøkonomi.

SF foreslår:

- Alt nybyggeri skal være lavenergiklasse 1 (højisolering, ventilation med varmeveksling, maksimal udnyttelse af solindfald, indpasning af solceller i tag og facader mv.)
- Nordhavnen skal som nyt byudviklingsområde være et udstillingsområde for lavenergibyggeri (energiklasse 1, passivhuse eller +huse). SF vil have staten til at tinglyse dette krav på havneområderne inden de overlades til det nye arealudviklingsselskab, og SF ønsker, at kommunen indgår i samarbejde med arealudviklingsselskabet bæredygtig byudvikling.
- SF vil have planloven ændret, så kommunen i lokalplanerne kan stille krav om lavenergibyggeri, anvendelse af miljøvenlige materialer og regnvandsopsamling.
- Ved renovering af institutioner skal de som minimum bringes ned på standarden for energiklasse 2.
- Der oprettes et videncenter for energi- og miljørigtigt byggeri. Centret skal indsamle og formidle viden fra ind- og udland, udbyde uddannelse for kommunens ansatte og private, der arbejder med byggeri.
- Der skal i samarbejde med energiselskaberne gennemføres kampagner for energibesparelser og etableres et rådgivningscenter.
- Alle kommunens bygninger skal gennemgås med henblik på minimering af energispild. Herunder energiforbrug i serverrum, ventilationsanlæg, varmecirkulation mv. Varmespild kan afsløres med infrarødt kamera, blæsetests mv. Rådhuset, resten af administrationen og kommunens institutioner skal skrotte glødepæren og kun bruge lavenergipærer. Kommunens computere, køleskabe osv. skal leve op til de bedste normer for energiforbrug.
- Automatisk slukning for lys og computere mv. på alle kommunens kontorer og institutioner for at mindske elforbruget om natten.

## **Byplaner for en grønnere by**

Københavnerne skal have adgang til rekreative områder i nærheden af hvor de bor. Vi kan gennem miljøbevidst byudvikling og planlægning gøre meget for både at gøre byen til et rarere sted at være og at spare på energiforbrug til transport.

SF foreslår:

- En mere grøn by. København er målt i forhold til andre storbyer underforsynet med træer. Efterhånden som der nedlægges parkering i gader og på pladser, skal der plantes træer i stedet.
- Der skal være grønne og rekreative områder nær ved alle boligområder. I byudviklingsområder skal der ikke blot indtænkes kommunale institutioner i planlægningen men også sportsfaciliteter og rekreative nærområder.
- Større opmærksomhed til byens – alt for få – naturområder. I områder som Vestamager, Tippen og Utterslev Mose skal der tages vare på natur og dyr. Byens åer – f.eks. Ladesgårdsåen – og vandløb skal renses og fritlægges.
- Etablering af strand i Svanemøllebugten og ved Valbyparken og flere havnebade, f.eks. på Holmen og i Sydhavnen.
- I kommunens byplanlægning skal der lægges vægt på, at der er boliger i forskellige prislejer, så kommunens borgere har mulighed for at bo i nærheden af deres arbejdssted, og sikre blanding af boliger og erhverv. Det vil gøre det muligt for flere at tage cyklen på arbejde og nedbringe energiforbruget til transport.
- Nye bydele – eksempelvis Carlsberg – skal planlægges uden biler.
- Bedre renholdelse af parker, gader og pladser.

## **Økologi og miljømærkning**

Økologi handler ikke alene om hvilken slags mælk vi hver især køber nede i supermarkedet. SF mener, at momsens på økologiske varer skal nedsættes, men det kræver flertal i Folketinget.

Som landets største arbejdsplads, kan kommunen imidlertid komme langt ved at konsekvent at købe økologiske og miljømærkede varer.

SF foreslår:

- Københavns Kommunes institutioner, skoler og i ældresektoren skal tilbyde sund og velsmagende mad, hvor der anvendes økologiske produkter.
- Alle skoler skal have natur og økologi som en del af undervisningen. Alle skoler skal være have "Grønt-flag" (ordning administreret af Friluftsrådet).
- Produkter, som anvendes i virksomheden Københavns kommune, skal være økologi, miljø- eller energimærket eller på anden måde miljømæssigt vurderet – kemi i vores produkter søges dermed fjernet.
- Kommunens indkøbspolitik skal gennemgås med henblik på at fremme grønne indkøb. Det omfatter også konsekvente krav til licitationer og bestilte opgaver fra private. Indkøb af flaskevand skal ophøre og erstattes af brug af postevand, som gennemgående er af højere kvalitet.

## **Grønne alliancer med organisationer, erhverv og borgere**

Vi skal have flere grønne ideer, engagement og alliancepartner, der kan hjælpe os med at gennemføre dem.

SF foreslår:

- Oprettelse af et Grønt Råd i København. Her skal grønne organisationer og eksperter bidrage med viden om og konkrete forslag til byens miljøpolitik.
- Dannelse af Grønt erhvervsforum. Her skal relevante erhvervsvirksomheder, der arbejder med miljøteknologi og -rådgivning, samarbejde med kommunen om grøn erhvervsudvikling, så grøn energi kan blive et vækstområde for København.
- Etablering af samarbejdsfora mellem storbyer, der vil gøre en særlig indsats for miljøet. London er en anden by, der har gjort en stor indsats for miljøet. Vi skal lære af hinanden og i fællesskab lægge pres på regeringer og EU for at stille stadig strengere krav på miljøområdet og for at tillade progressive initiativer på miljøområdet.
- Agenda 21-initiativerne skal videreudvikles og forankres lokalt i nært samarbejde med lokaludvalgene, og der skal være Agenda 21-centre i alle bydele. Centrene inddrager borgerne i det lokale miljøarbejde og formidler konkrete idéer til miljøvenlig adfærd.
- Christiania gøres til separat Agenda 21-område.

Københavns miljø og trafik hænger naturligvis sammen med det omgivende område – ikke mindst Frederiksberg. Der skal derfor samarbejdes med de omliggende kommuner og regioner om en sammenhængende miljøplan.

København skal være Europas miljøhovedstad. Vi er godt på vej. Ambitiøse mål er indenfor rækkevidde, for dem der arbejder målrettet efter dem – og det gør SF!

Men der er stadig masser at tage fat på, hvis København skal erobre den grønne førertrøje. Gennem udvikling og ibrugtagning af miljørigtig teknologi kan vi skabe nye arbejdspladser, øget eksport og en by vi kan være stolte af.

*Udtalelse vedtaget af SF-Københavns årsmøde 25. marts 2007*